

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงพรรณนา(Descriptive Method) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบของที่ระลึกและบรรจุภัณฑ์ และทำต้นแบบรูปแบบของที่ระลึกและบรรจุภัณฑ์ เพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ประชากรในท้องถิ่น ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในด้านต่างๆ 7 ด้านดังนี้

- 1 ความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ในภาพรวม
- 2 การสื่อถึงผลิตภัณฑ์ที่บรรจุอยู่ภายใน
- 3 การสะท้อนความเป็นลักษณะเฉพาะถิ่นของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ปรากฏในบรรจุภัณฑ์
- 4 การแสดงตัวสินค้าและข้อมูลของสินค้า
- 5 การสร้างคุณค่าให้กับสินค้า
- 6 การปกป้องสินค้า
- 7 ความสะดวกในการหยิบจับ ถือหิ้วบรรจุภัณฑ์

โดยมีขอบเขตของงานวิจัยคือ ออกแบบและพัฒนาของที่ระลึกและบรรจุภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ ผลิตภัณฑ์ประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก ได้แก่ เรือจำลอง โดยคำนึงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นของที่ระลึกสำหรับการท่องเที่ยว

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผล

ออกแบบและพัฒนาของที่ระลึกและบรรจุภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง คือ ผลิตภัณฑ์ประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก ได้แก่ เรือจำลอง ได้บรรจุภัณฑ์ต้นแบบสำหรับสินค้าชุมชนจำนวน 10 ผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วยบรรจุภัณฑ์ต้นแบบสีน้ำตาล จำนวน 6 รูปแบบ และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบสีเขียว ส้ม เหลือง ฟ้า จำนวน 4 กล่อง และได้นำบรรจุภัณฑ์ต้นแบบที่ได้ไปสำรวจความพึงพอใจในด้านต่างๆ 7 ด้านคือ ความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ในภาพรวม, การสื่อถึงผลิตภัณฑ์ที่บรรจุอยู่ภายใน, การสะท้อนความเป็นลักษณะเฉพาะถิ่นของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่

ปรากฏในบรรจุภัณฑ์, การแสดงตัวสินค้าและข้อมูลของสินค้า, การสร้างคุณค่าให้กับสินค้า, การปกป้องสินค้า, ความสะดวกในการหยิบจับ ถือหีบบรรจุภัณฑ์

โดยสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนจาก 2 กลุ่ม คือ ประชากรในท้องถิ่น ผู้บริโภค และนักท่องเที่ยว และผลประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของบรรจุภัณฑ์แต่ละประเภทดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ทั้ง 6 รูปแบบ

รูปแบบที่	ระดับความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย
1	ดี	4.45
2	ดีมาก	4.55
3	ดีมาก	4.68
4	ดี	4.40
5	ดี	4.47
6	ดีมาก	4.58

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 1 พบว่าระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับดี มีความเป็นไปได้ว่าทุกรูปแบบสามารถนำมาทำบรรจุภัณฑ์ต้นแบบได้ แต่รูปแบบที่ 3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 จากเกณฑ์สูงสุด 5 ที่แตกต่างจากรูปแบบอื่นๆ

สอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนจาก 2 กลุ่ม คือ ประชากรในท้องถิ่น ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว และผลประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบสีของบรรจุภัณฑ์แต่ละประเภทดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบสีของบรรจุภัณฑ์ทั้ง 30 รูปแบบ

รูปแบบที่	ระดับความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย
1	ดี	3.96
2	ดี	3.93
3	ดี	4.42
4	ดี	4.33
5	ดีมาก	4.68

ตารางที่ 2 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบสีของบรรจุภัณฑ์ทั้ง 30 รูปแบบ (ต่อ)

รูปแบบที่	ระดับความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย
6	ดีมาก	4.53
7	ดี	3.93
8	ดี	4.42
9	ดี	4.25
10	ดี	4.33
11	ดี	4.16
12	ดี	4.10
13	ดี	4.33
14	ดี	3.96
15	ดี	3.93
16	ดี	4.42
17	ดีมาก	4.53
18	ดี	4.16
19	ดี	3.93
20	ดี	3.96
21	ดี	4.33
22	ดี	4.42
23	ดีมาก	4.53
24	ดี	4.16
25	ดี	3.93
26	ดี	3.96
27	ดี	4.16
28	ดี	4.42
29	ดีมาก	4.53
30	ดี	4.16

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 2 พบว่าระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบสีของบรรจุภัณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับดี มีความเป็นไปได้ว่าทุกรูปแบบสามารถนำมาทำบรรจุภัณฑ์ต้นแบบได้ แต่รูปแบบที่ 5,6,17,23 และ 29 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก โดยรูปแบบที่ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 จากเกณฑ์สูงสุด 5 ที่แตกต่างจากรูปแบบอื่นๆ

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยวลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจและประเด็นต่างๆ ที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

บรรจุภัณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบนั้น มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อของผู้บริโภค และชุมชนสามารถผลิตได้เองและต้นทุนไม่สูง อีกทั้งตัวบรรจุภัณฑ์มีการเจาะช่องเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเห็นผลิตภัณฑ์ สำหรับพิจารณาคุณภาพ ความประณีตสวยงาม ได้อย่างละเอียดก่อนตัดสินใจซื้อ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาวดี พันธ์อำพน (2549) ซึ่งกล่าวว่า รูปแบบของบรรจุภัณฑ์มีความสวยงามสะอาดตา ความเหมาะสมกับการใช้งาน ตราสัญลักษณ์เครื่องหมายมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อของผู้บริโภค และผู้ประกอบการสามารถผลิตได้เองและต้นทุนไม่สูง โดยเป็นสิ่งที่ช่วยให้บรรจุภัณฑ์สามารถพัฒนาแข่งขันได้

ทั้งนี้รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบมานั้นผู้วิจัยได้สำรวจสภาพพื้นที่ท้องถิ่นของชุมชนลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชแล้วนำมาใช้ประกอบการออกแบบเพื่อให้สะท้อนถึงความเป็นผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่น เป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับ ขวัญรัตน์ จินดา (2548) ที่ได้กล่าวว่า บรรจุภัณฑ์ที่ดีควรที่จะสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของจังหวัด และยังทำหน้าที่ในด้านการใช้งานการตลาดและการรักษาสิ่งแวดล้อม

บรรจุภัณฑ์ที่ทำการออกแบบทั้ง 30 ชิ้นผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบของกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ สีตัวอักษร และรูปแบบการเจาะบนตัวบรรจุภัณฑ์ที่แตกต่างกัน เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมกับการใช้งานจริงที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน และนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับแนวคิดของเอกชัย โถเหล็ก (2550) ที่พบว่าการใช้สีบนตัวบรรจุภัณฑ์นั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยดึงดูดความสนใจ ทำให้เกิดความสวยงาม และยังสื่อถึงเทศกาลต่างๆ ได้ ทั้งนี้คนไทยชอบสีโทนร้อน บนบรรจุภัณฑ์และชาวต่างชาติชอบสีโทนเย็น บนบรรจุภัณฑ์

3. ข้อเสนอแนะ

1. บรรจุกฎหมายที่ออกแบบไม่สามารถใช้เป็นบรรจุกฎหมายมาตรฐานของจังหวัดเนื่องจากผลิตภัณฑ์ ชนิด/ประเภทเดียวกัน ผู้ผลิตมีจำนวนหลายรายแต่ไม่สามารถผลิตให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน หากใช้บรรจุกฎหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์/ชนิด/ประเภทเดียวกัน ผู้ผลิตไม่สามารถสร้างจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ของตนได้

2. ผลิตภัณฑ์ชุมชนบางประเภทไม่จำเป็นต้องมีบรรจุกฎหมายสำเร็จรูป เนื่องจากมีความหลากหลายในด้านรูปร่าง ขนาด อีกทั้งสินค้าประเภทนี้ผู้บริโภคต้องการพิจารณาคุณภาพความประณีตสวยงาม อย่างละเอียดรอบคอบก่อนตัดสินใจซื้อ จึงทำให้ไม่สามารถบรรจุกฎหมายสำเร็จจากผู้ผลิตโดยตรง

3. บรรจุกฎหมายสินค้าบางประเภทหากต้องการลดค่าใช้จ่ายก็อาจเลือกรูปแบบที่มีสีลดน้อยลงเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการผลิตรูปแบบของกล่องบรรจุกฎหมายได้